

LLIBRENT

DECENARI CATOLIC MALLORQUI

Any XII Núm 440
ARTA 10 de Octubre de 1928

DEU I PATRIA

PREUS
Artá, i comarca any 4 Ptas.
A fora id 6 »
Extranger id 10 »

Artá en la festa del llibre

Hi ha que veure com en totes parts ha despertat gran interès aquesta institució de la *Festa del llibre* que pel 7 d'octubre de cada any establí l'actual Govern. Aquest dia és solemnitat, especialment en les grans ciutats per tots els interessats en la producció o en la difusió del llibre i veim com cada any, al aproximar-se tal diada, la premsa va ocupant-se de l'importància que va adquirint la edició de nous llibres. I editors, llibrers i lectors sembla que batreguen al unísson i tots ajunten llurs esforços per tal de que tenga ressonància la venda en aquell dia. Les cases editorials exposen al públic en falles-reclam o en articles periodístics o en el repertori de catàlegs les obres publicades durant l'any, especialment les que més èxit han conseguit; les llibreries umplen els seus aparadors de totes les novetats literàries i científiques, anuncien rebaixes de preus per tal de solemnitzar aquell dia i fins comprometen als autors de més fama i més estimats del públic perquè en tal diada avalorin amb sa firma autèntica tota obra que sia comprada. I el públic premia tots els esforços dels llibrers i editors, com també vol aprofitar les ventatges que se li ofereixen en tal solemnitat i acudeix a la compra, i cal veure com en moltes llibreries formen coa tot el dia els compradors.

Tot això és ja corrent en les poblacions grans, però no ha arribat encara als pobles menors, aont amb penes soben de llibres uns pocs esperits selectes que viven sem-

pre atents a auscultar els batecs del món. I la nostra vila es una d'aquestes. Qui ho sap que en el món científic se dedica un dia a festetjar al llibre?

I no obstant, ella enguany ha contribuït amb el seu esforç, petit com a seu, a la producció i difusió del llibre, que és la finalitat que persegueix tal festa.

El director d'aquest setmanari ha publicat durant aquest any el primer Volum de *Rondalles populars* publicades en mallorquí vulgar; la segona edició reformada de l'*Ortografia mallorquina*; un volum de *Ethologia de Menorca* (Costums i preocupacions) i ara mateix està acabant de publicar un llibre destinat a 1ª ensenyança, titulat «Corografia e Historia de Balears» dividit en tres graus.

El conegut predicador patrià nostre Mn. Andreu Caselles i Caselles, ha publicat ara mateix un «Novenari en honor de St Antoni Abat» del qual donam avui una nota bibliogràfica.

Si bé no han estat editats a Artá cal consignar com dos artanenes Mn. Francesc Sureda Banes, capellà de tro-pa i famós escriptor, com també son germà, l'enginyer Dr. D. Josep Sureda Blanes han publicades també enguany algunes valioses obres.

I si an això afegim que la llibreria de A. Ferrer Ginart ha obert aquests dies també una Casa Central de Llibreria a Palma de Mallorca, es comptarà bé com podem afirmar

que la nostra vila ha contribuït amb certa esplendidesa i amb bastanta eficàcia als fins que's persegueixen amb la festa del llibre.

Que cada any poguem dir-ne altre tant.

A. F.

St. Cosme i St. Damià

«En estar malalt, amable fill, no deixis de tenir-te esment. Prega a Déu, i Ell te donarà metgia.

Fuig de tot delictes i a bones obres endreça tes mans; i purifica el teu cor de tot delictes.

Ofereix-li la flor de la farina, ofrena de suavitat i d'agraïment; ofereix-li una víctima grassa; i en havent complert tot això, llavors crida el metge.

Car fou el Seryor qui l'institut. Que no s'aparti del teu capçal; que la intervenció seva és necessària.

El temps és arribat que a les mans dels metges has hagut de caure...

Aquell qui mal obra a la presència d'Aquell qui el creà, en mans de metge caurà.

Honora al metge, perquè l'has hagut de menester. Tota medicina ve de Déu; i fins i tot dels reis, el metge haurà retribució... Els metges faran a Deu oració per tal que il·lumini el treball que fan per a la teva salut; i el recobriment de la teva salut serà el guardó de llur bona vida»

Això és un espigoteig dels consells que ens són donats en el sagrat llibre de l'Eclesiàstic. Espill de tots els metges, tals com Deu els vol, no seran Sant Cosme i Sant Damià, que el poble en diu els *Dos Sants Metges*? A la derrera del Setembre, el dia 27, venen aquests dos sants

bessons, medicina de vida i d'immortalitat, Càstor i Pòl lux del nostre cel litúrgic.

Nasqueren a l'Arabia, la terra dels perfums suaus, de les herbes de remei i de les reïnes guaridores. A la ciutat d'Egea practicaven l'art misericordiosa per amor de Deu i del proïsme. *Anargirites* hom els anomena amb nom grec. *Anargirites* va tant com dir *els sense diners*, perquè no en prenen de ningú. Curaven pel do dels Sant Esperit i ço que havien rebut gratuïtament gratuïtament ho donaven. Verdaders barons de misericòrdia, la misericòrdia, la pietat llur no desfallí mai. Ells donaven la salut com l'olivera dona l'oli o com dona gomes balsàmiques l'arbre del encens.

Coneixerem l'arbre pels seus fruits, segons la regla evangèlica. Una fructificació de suavitat tan abundant només la dona aquell ullastra, de que parla Sant Pau, empeltat en l'olivera bona participant de l'arrel i de la greixor de l'olivera. Hom conegué que Cosme i Damià eren cristians. Cristià vol dir escampador de baume. Hom els acusà de tals davant del procònsol. Ells no ho negaren. Els calgué correr una llarga carrera de passió. Abans qu'arribassin al refrigeri, hagueren de passar per aigua i per foc. Hagueren de passar també pel ferro. Ells feien com el sandal que aromatitza la destrat. Els assots impiament els esquinçaven; ells perdonaven els assotadors. A la fi, l'espasa trobà un camí breu a la mort, escapçot llurs testes. El dia que referen a Deu l'ànima vermella, el martirologi s'enjoïà de dues roses a un brot. Bessons en el ventre maternal, hassen en la tomba final. Aparellats partiren a la vida i aparellats arribaren a la mort. Germans en la professió de la medicina i en la professió del cristianisme. Iguals en la lluita i iguals en la corona. La vida tot temps els uní; i no els depertà la mort.

Pina és el nom escaient d'una parròquia rural situada al centre de Mallorca, que ha pres per patrons els sants metges Cosme i Damià. És una terra magra e ingrata, on només hi floquen els pins. Terra de sebetlins, en diuen a Mallorca, d'aquesta terra prima i rogenca, per on guaita el rocam com una ossamenta. Els sebetlins, aquestes aus nocturnes, d'uns peus tant ràpids que en diríem ales, amen aquest terror que torna amb avarícia la llavor que li han confiat. Aquesta pobresa de Pina, la hi retreuen, com si fos una afronta, els pobles veïns amb una cançó de picat que diu així:

A Pina només hi ha mates, penyals i esquetges

jo no sé com los Sants Metges hi volgueren habitar.

Els Sants Metges an aquell llogaret roí i secá, s'hi estan tan be com a l'Aràbia pingüe i a l'Egea natal. A canvi de la riquesa els Sants Metges li han donat la salut i la pau de l'ànima i l'oblit de món un dormir seguit i un despertar alegre. Jo ho sé perquè vaig passar hi una nit inoblidable, tot abocat a la finestra per amarrar l'ànima de la pau ambient per embaumar-me el pit amb l'olor de menta silvestra, per regalar-me l'oïment amb la simfonia de totes les veus nocturnes. Cernien els estels una sòn fina com una cendra volàtil. Una celistia incerta, llum de calliu mesclat amb cendra, volava sota els estels apagadissos. L'esglésiola amb el seu doble cloquer, engrunava i abrigava alhora les cases baixes i terroses com els rius de l'orenetà. I enigmàtics, sota el cel dels que semblava encès de llumets d'oli guardava aquella vasta pau i aquella insondable benaurança los Sants Metges, vigilants, un a cada campanar...

LLORNBÇ RIBER

Campanet, Setembre.

BIBLIOGRAFIA

Novenari en honor de St Antoni Abat.

Sermons predicables sobre la seva vida.

Ha estat posat a la venda, a preu de dues pesetes, el llibre que, baix del cítat llotí, ha escrit el fill d'aquest poble, M^e. Andreu Caselles Pvre.

En la dita obra, que consta d'unes noranta pàgines, l'autor, rebutjant per complet aquells fets, als quals podríem anomenar «contarelles religioses» impròpies de la Sagrada Catedra, i que l'imaginació popular, i la mala crítica de certs autors han anat acaramullant al entorn de la figura del gran Sant Antoni, i atenent-se únicament a aquells qui se beuen a les millors fonts, els S^s. PP. Sant Atanassi, contemporani i amic personal del mateix, i St Jeroni, un poc posterior als dos, i als escriptors de més sana crítica, nos presentan a aquesta (la figura del St Ermità) perfumada sempre amb els aromes de la pietat.

Difícilment podrà trobar cosa més pràctica el qui vulgui predicar o llegir alguna cosa de Sant Antoni: doctrina abundant, unció sagrada, estil popular claredat en l'exposició d'idees i aplicacions molt pràctiques.

Vataquí l'índex:

Sermó pel dia primer.—Pobresa de Sant Antoni.—II. Bens que degut a ella li vengueren.—III. Valor de la Sta Pobresa.

Sermó pel dia segon.—I. Penitència de St. Antoni.—II. Glòria que per ella li vengué.—III. Necessitat que tenim tots de fer penitència

Sermó pel dia tercer.—I. Humilitat de St Antoni.—II. Glòria elevada que per ella li vengué

Sermó pel dia quart.—I. Oració de St. Antoni.—II. Favors i gràcia que, per ella, li comunicà el cel.—III. Lo que nosros hem de demanar mediant la nostra oració

Sermó pel dia quint.—I. Sant Antoni fundador de la vida monàstica.—II. Por què serve xen les Ordres Religioses?

Sermó pel dia sisè.—I. Calamitats causades a l'Església Catòlica per la persecució dels emperadors Dioclecià i Maximil·là.—II. Zel de St. Antoni per la salvació de les ànimes desplegat amb motiu d'aquesta persecució.—III. Zel que's pares han de tenir per la salvació de les ànimes de's seus fills.

Sermó pel dia setè.—I. Mals ocasionats a l'Església Catòlica per l'heretgia arriana.—II. Zel de St. Antoni per la glòria de Déu desplegat amb motiu d'aquesta heregia.—III. Zel per la gloria de Déu que nosros hem de tenir amb motiu de les blasfèmies dirigides contra el seu Sant Nom.

Sermó pel dia vuitè.—I. Tentacions de Sant Antoni.—II. Necessitat que tots tenim d'èsser tentats.

Sermó pel dia novè.—I. Visita de St. Antoni a St. Pau.—II. Mort de St. Antoni.

Panegíric de St. Antoni.

Se troba de venda a totes les llibreries religioses de Palma i a la llibreria de Sebastià Ginard (a) Vives, d'Artá C. de Palma n°. 15.

RECORDS DE NOSTRA TERRA

per Miquel Pujcerver Llabrés

Tot just acaba de sortir aquest llibre de les premses de Ca'n Amengual i Muntaner de Palma i ja corre de mà en mà entre ciutadans i pajesos de Mallorca. Va a ésser un èxit de llibreria, com de pocs llibres mallorquins se pot dir. És això una cosa natural, donada l'indole del llibre i el lèxic i estil usat per l'autor,

Van en el volum quatre quadrets de costums mallorquines: «En Tomeu de la Draçana» «El Metge Nou» «Un viatge a Inca» i «El Sent Jeroni el curandero». Casi tots ells són ja coneguts dels lectors mallorquins per haver estat publicats a La Almudajna, aont eren llegits amb gran interès i fins molts les retallaven per tenirlos guar-

datos. Això explica l'interés que ha despertat la seua recopilació en un volum que ha sortit profusament il·lustrat pel caricaturista Bonastre.

Desde el temps d'en Pere d'A. Penya i D. Bartomeu Ferrà, cap autor de seriedat hi havia hagut que usàs el lèxic del poble en els seus escrits; el llenguatge literari era el preferit per casi tots els escriptors, ja en vers ja en prosa i, com el públic no té prou il·lustració per entendre'l i fins molts dels lletraferits no tenen pràctica en la lectura de la llengua literària, aquestes obres tenen poca venda.

El Sr Puigcerver, en canvi usa en tota la seua obra el lèxic popular, sense exageració i fins conservant la forma literària, lo qual unit al estil pla i assumptes de molt atractiu que tracta, tot descriuent tipus i costums ben populars, fa que l'obra sia llegida amb gran interés tota d'una tirada.

Felicitem l'autor pel seu acert i li agraim l'exemplar amb que nos ha obsequiat.

A. F.

Mercat d'Inca

Bessó (quintà) 185'00 pesetes.
Blat (cortera) 27'50 id.
Xeixa a 27'00 id.
Ordi mallorquí a 14'50 id.
id. forasté a 14'00 id.
Civada mallorquina a 12'50 id.
torastera a 12'00 id.
Faves veyes i cultores a 34'00 id.
Id. ordinaries 25'50
Id. pel bestia 25'00.
Mais a 00 00 100 kg.
Porcs grassos 0'00 arrova

RELLIGIOSES

PARROQUIA

El pròxim diumenge se celebrarà amb gran solemnitat la festa de la Sta Infancia i junt amb ella la que les Monjes de la Caridad cada any dediquen al seu fundador St Vicens de Paul. El dematí hi haurà Comunió General i Ofici Omajor, a les quals s'han invitats tots els nins i nines de la població.

Se segueix matins i vespres el reso sele nne de St Rosari.

CONVENT

Pel tercer diumenge hi ha la Comunió general pels Tarcicis.

PER L'OBRA DE LA SANTA INFANCIA

Diumenge qui ve al decapvespre tendrà lloc en aquesta vila un festival per propagar l'Obra de la Sta. Infancia. Tots els nins i nines d'Artá se reuniran a la plassa del conquistador i d'allà aniran en el Teatre Principal i allà el Rt. P. J. Domenech donarà una con-

ferència explicant en que consisteix aquesta hermosa obra missional i els fins que persegueix. Ademés alguns nins i nines de les diferents escoles de la vila recitaran poesies, diàlegs i parlaments, com també cantaran l'*Himne* d'aquesta obra i altres pessos adequades, convertint així la reunió amb una verdadera vetlada literi-musical.

Promet ésser un acte solemne del que nos ocuparè n, si Deu ho vol, amb la detenció deguda.

DE SON SERVERA

Hi deixat d'existir an aquesta vila a l'edat de 70 anys i després de greu malaltia el Pvre natural de Son Servera, D. Antoni Servera Nebot.

La seva mort ha causat fonda sensació; puix el difunt era persona de caràcter tan que ningú tenia d'ell la més petita queixa. De tothom es sabut el caràcter decidit i empededor de l'esmentat sacerdot. ¿Qui no sap que a ell deu el m micipi es noves vies públiques que conduexen a l'estació del ferrocarril? Obra seva és també l'obertura a del carrer de Lourdes i «Avenida de la Paz» Si piguè trobar cooperació dins l'Ajuntament i després de repetides gestions seves, el Consell municipal, vista la cesió de terrenos de sa propiedad que oferia l'esmentat Sr. Servera, no vacil·là en complementar l'obra d'expandiment expropiant es finques necessaries.

Creim que'l poble de Son Servera és deutor d'una demostració de gratitud al Rt Sr Servera i per això m atrevesc a proposar al Mg. Ajuntament que se doni el nom seu a a gún nou carrer d'aquesta vila.

Descansi en pau el virtuós i molt lliberal sacerdot i repiga la seva familia, que vejà desfilar per casa el poble en massa que acompanyà al cadavre i l'Església plena de fees pregant per l'ànima del difunt el dia de son funeral, l'expressió del nostre condol. (Q. S. G. H.)

—També morí ahir dia 7, Da. Catalina Vives, mare po'nica del casiner D. Jaume Pou, la qual vivia an el «Coll d'En R. bassa» i havent vinguda an aquesta la seva vila natal, la mort l'hi sorpresa en casa del seu fill Jaume, an a qui testimoniem el nostre sentiment. (A. C. S.)

Nota —Nos prega el Sr Pou fassen present en nom seu l'agraïment de tota la seva familia per la numerosa assistència a l'acompanyada i funerals celebrats avui a la Parròquia.

—An el Convent de Sant Francesc s'hi celebrà solemne festa en honor del seu Pare, festa que consistí en celebrar en la Capella solemne Ofici amb sermó.

(Corresponsal)

DE CANOSTRA

DEL TEMPS

Després de les plujes de la passada desena ha fet un temps molt variable; molta humitat i per tant atmósfera bafosa, calenta, que després de dies tapats ha acabat amb pluja més o manco intensa. Divenres a la nit i dissapte dematí feu també alguns ruixats fortets. Ara torna fer bou temps.

CAMIONS

L'amo'n Josep Piña (a) de Ca Ses Pepes, ha adquirit un nou camió pel transport de mercaderies; també n'hau duits altres l'amo'n Bartomeu Amorós (a) Sopa i l'amo'n Colau Pons (a) Xina.

VIATGES REBAIXATS

Desde dissapte han experimentat una important rebaixa els billets del tren «d'anada i tornada» de manera que ara se pot anar a Ciutat i tornar pel preu de 5'55 pts. i el billet és valedor per durant vuit dies. Lo qui és ara no cal escatimar viatges; no val la pena.

SACERDOT MORT

Segons hem llegit a la premsa de Palma dissapte passat morí el Rt. D. Perè A. Melis, adscrit a la Parròquia de St. Jaume, el qual éssent fill de Capdepera, era molt conegut en la nostra vila, aont hi havia tenudes propietats. Deu el tenga a la Glòria.

FOC

Dilluns dematinada s'en pegà al aigovès adossat al cassino de Cala Comuna de Sa Carretera nova. Son pare de sa madona hi anà com cada matí devers les tres i al arribar hi ja es sorprengué de veure fum i gran claror que sortia d'allà. Tocà a la casa que no s'avien temuts i an els veinats, acudint prest molta gent i lograren aviat apagar el foc abans que no prengués més proporcions. No se sap com se produí, però éssent el depòsit dels sucs, prengue l'esperit i foren molts e's barra's de licors que esclaren; les bigues quedaren també molt malparades, però s'apagà abans que el sòtil caigués.

Banco Catalán Hipotecario

PALMA DE MALLORCA

Oficinas Provisionales

VALLORI 2

Telégramas: BANKAIP
Teléfono: 251.

CAPITAL SOCIAL 25.000 000

CASA CENTRAL BARCELONA

Préstamos hipotecarios, negociación y descuentos de letras, cuentas corrientes a la vista y a plazos fijos, y en general toda clase de operaciones bancarias.

ACCIONES 6 p8

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE
ANTONI GILI (A) COMUNA
SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS
ENCARREGS A DOMICILI
Palma -- Banch de S'oli, 24
DIRECCIO: Artá--Can Comuna Centro

GRANJA BARCINO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
GUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I Ponedores, INCUBADORS;
ANELLES. PLANS I CONSULTES
-H) CONSELL-MALLORCA -

ALMACENES MATONS
DE
RAFAEL FELIU BLANES
CALLE DE JAIME II n.º 39 a 149
Palma de Mallorca
SASTRERIA PARA SEÑORA
Y CABALLERO
ARTICULOS Y NOVEDADES
PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU
DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu sempre pans
panets galletes, bescuits, rollets, i tota
clasa de pasticeria.

TA MBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, proritut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá, Palma i Capdepera i heiva cada dia.

Serveix amb proritut i seguredat tota classe d'encarreges

Direcció a Palma: Harina 33. An es costat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º 3.

Tienda Vicens
PRECIOS FIJOS Y MUY REDUCIDOS

EN
Tejidos y toda clase
de
Merceria comestibles
Perfumeria

SE VENDEN MAQUINAS DE COSER

PFAFF E IMPERI

y toda clase de instrumentos

J V. CALLE DE A BLANES 38

Automòvils de llogar

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l'Estació.
Tenen servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarràjuda i demés punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

} ARTÁ.

NAUMAN
MAQUINAS PARA
COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI